

Inleiding door Gerard Kersten, dagvoorzitter directeur
Dichterbij regio Rijk van Nijmegen e.o.

Welkom aan; Bestuurders, beleidsmakers en directeuren en managers, en alle ander mensen van diverse instanties en vertegenwoordigende organen, maar ook van particuliere initiatieven die hier vandaag aanwezig zijn. Ook aan onze sprekers voor de workshops en Jaap Peters en Willem Vrakking en alle andere vrijwilligers en medewerkers die deze dag mede mogelijk gaan maken.

Ik heb mijn inleiding genoemd;

We gaan Hageriaans doen;

Wat betekent Hageriaans doen eigenlijk?

Je gedragen volgens een afgestemde en integrale vorm van dienstverlening (wonen werken en recreëren) met hulpbehoevende en veelal dementerende ouderen mensen en mensen met een verstandelijke beperking, op een woonzorgboerderij in een echte plattelandse omgeving. Dit noemen we vandaag Hageriaans.

Om niet de illusie te hebben dat we nu weten wat dit is hebben wij, Dichterbij, ZZG en de provincie Gelderland vandaag dit symposium georganiseerd. 'n Symposium onder de passende titel Ontschotten door maatschappelijk verbinden.

Het zal voor U duidelijk zijn dat dit symposium ook is opgezet om dit samenwerkingsproject van Dichterbij en ZZG van een goede start te voorzien. Zoals in vele nieuwe projecten is er de afgelopen jaren hard gewerkt om van enkele gemeenschappelijke gedachten een gezamenlijk plan, project en uiteindelijk een woonzorgboerderij te realiseren. U gaat vandaag genieten van de ervaringen over deze ontwikkeling en opzet die met U gedeeld gaan worden.

Met genieten, kan ik U alvast verklappen, en dat zult U vooral zelf gaan ervaren, ontmoet U vandaag ook de mensen vanuit de diverse organisaties die vooral ook vanuit hun eigen overtuiging, passie en gedrevenheid verbindingen hebben gelegd die dit project hebben mogelijk gemaakt.

In het bijzonder wil ik hier dan ook Bernadette en Ton Baayens noemen die als particulieren en mede initiatiefnemers daarbij een erg belangrijke rol vervullen. Zij bewonen het woonhuis op de Hagert, Bernadette is manager van de Hagert en Ton verricht vele arbeid als vrijwilliger. Dat laatste doet hij overigens samen met nog zeker 50 andere vrijwilligers, die het in belangrijke mate mede mogelijk maken dat er Hageriaans gewerkt kan gaan worden.

Het wordt ook een dag van halen en brengen. En nu U allen toch hier bent zou ik zeggen doe U stinkende best en maak er vandaag het allerbeste van. Haal er uit wat er inzit en geef ook aan ons als beginnend Hagerianen het beste van Uzelf.

Wij beloven U dat uw bijdrages van vandaag als bouwstenen zullen worden gebruikt voor deze nieuwe ontwikkeling. Wij willen graag dat deze dag ons verder helpt dan het onderschrift bij de uitnodiging. Hier wordt namelijk gezegd 'Als je doet wat je deed dan krijg je wat je had'. U begrijpt het al voor ons niet voldoende om alle nieuwe uitdagingen het hoofd te bieden, wij willen graag een tandje bijzetten en vertrouwen daarbij op U bijdragen.

Ik beloof U vandaag een interessant programma waarbij U zich in ieder geval uitgenodigd mag voelen, maar veel meer nog uitgedaagd zult worden U inzichten met ons allen te delen. Voelt U vrij u bijdrage op alle mogelijke momenten te laten horen.

Het is mijn schone taak als dagvoorzitter hier ruimte voor te bieden en tegelijkertijd te zorgen dat we ons programma samen met U kunnen doorwerken. Om dit allemaal enigszins succesvol te kunnen laten verlopen

hebben we ons in de voorbereiding en ook voor vandaag laten ondersteunen door TableTalk Events. Astrid de Groot met haar medewerksters zult u ongetwijfeld tegen komen tijdens deze dag.

Ik heb mij voor deze inleiding laten inspireren door een essay wat ik onlangs las, over waardecreatie.

Zoals U wellicht niet verbaasd heb ik het enigszins bewerkt en wat vrij vertaalt volgens Hageriaanse principes.

Het heeft tot doel U enigszins op weg te helpen voor de rest van ons programma.

Onderdeel uit Kwaliteit..... ingewikkeld....? Een essay over waardecreatie, geschreven door J van den Elzen en C van Oorsouw, kwaliteitsmedewerkers uit onze organisatie.

Kwaliteit..... Ingewikkeld....Hoezo?

Wat doen we toch allemaal, binnen De Hagert....?

Waar zijn we toch allemaal zo druk mee...?

Even het oor te luisteren leggen binnen onze organisatie zegt ons heel veel: productie, marketing, jaarplannen, ontwikkeling van prestatie-indicatoren en management informatie, dossiers op orde, Materiele toets, Indicatie en toestemmingsaanvragen, allerlei voorschriften, protocollen, procedures, richtlijnen, verantwoordingsmethodieken, tijdsregistraties, Bouwnormeringen, SLA 's, HACCP, ARBO, certificering, en noem zo nog maar diverse zaken op etc....

Maar er gloort hoop, als we al deze ingewikkelde zaken nou eens wegdenken, waar gaat het dan in de kern om?

Hou deze goed vast!!

[Bij dezen de uitnodiging aan de lezer deze vraag voor zichzelf te beantwoorden]

En doen we dáár de goede dingen in?

Zijn we datgene dat we zeggen dat we zijn?

Maakt ieder van ons de essentie van het Hageriaans denken waar in zijn / haar werk?

Ben ik in mijn werk Hageriaan?

Hoe kan ik nóg meer Hageriaan zijn?

Hoe kan ik anderen uitnodigen dat mét mij te zijn?

Als je hier zonder agenda, zonder een echte voorbereiding, bij wijze van spreken 'met de bril af en met de voeten op tafel', over na denkt, kom je al snel tot de volgende ontdekkingen: dit soort processen verlopen niet volgens een tevoren bedacht stappenplan. Dit is een reis zonder planning, dit is groeien zoals ook levende wezens groeien. Arie de Geus, ex topman van de koninklijke Shell, schreef hier eerder een boek over "De levende onderneming".

Groeien doe je onder invloed van:

1. goede voeding, voldoende water, licht, lucht en ruimte;
2. uitgenodigd door en in contact en harmonie met de omgeving;
3. en beschermd tegen schadelijke invloeden van buitenaf.

Waar reizen of groeien we dan naar toe? Wat is dat, Hageriaan zijn? Als we morgen Hageriaan zijn, hoe ziet dat er dan uit?

Al brainstormend komen een aantal belangrijke waarden bovendien: een inclusieve samenleving, waarin ouder wordende mensen en mensen met een beperking deel uitmaken van een buurt, een eigen sociaal systeem hebben. Betrokkenheid op de ander vanuit waarden als naastenliefde, gerechtigheid en mededogen. Minder regels, controle en standaardisatie, niet alléén en té professioneel, maar ook intuïtief, gevoelsmatig en volgens persoonlijke en menselijke maat.

Die waarden die er toe bijdragen dat de ouder wordende mens en de mens met een beperking zoveel als mogelijk regie kunnen(blijven) voeren en daarnaast optimaal invloed hebben op hun eigen kwaliteit van bestaan.

En wat zijn de 'organische groeistoffen', de ingrediënten die ons kunnen helpen om deze ONT-wikkeling [trouwens, de letterlijke betekenis van ontwikkeling is: ontdoen van de wikkels, de wikkels er af halen] te gaan?

1. In de eerste plaats is dat onszelf en elkaar te voeden met inspiratie en creativiteit mbt gemeenschappelijk gedragen waarden. Onszelf en elkaar de ruimte geven authentiek en Hageriaans te zijn/worden.
2. Door voortdurend in contact, in dialoog met elkaar te staan en onszelf en elkaar uit te nodigen tot verdere bewustwording en authenticiteit. Onszelf áán elkaar te ontwikkelen door middel van bijvoorbeeld coaching en feedback.
3. En schadelijke invloeden buiten te sluiten. Door de echte risico's (factoren die de continuïteit van de organisatie bedreigen) uit te bannen. Door belemmerende factoren en structuren, die ons afleiden van onze wezenlijke taak, weg te halen ontstaat ruimte voor creativiteit en experiment en dus voor ontwikkeling.

Gemakkelijk gezegd, maar nog niet zo gemakkelijk gedaan!

De eerste twee punten zullen ons wel lukken. Wij zijn best goed (al zeg ik het zelf) in het benoemen, uitdragen, delen van onze waarden. Desondanks hebben we in de uitvoering nog veel te leren. Want: durven we het ook écht te laten gebeuren...?

Durven we écht ruimte te geven aan creativiteit, vertrouwen, passie, eigen tempo en eigen wijze...?

Nodigen we écht uit tot werken vanuit vakmanschap en intuïtie, openheid en authenticiteit...?

Voeren we een échte dialoog of proberen we anderen te overtuigen van ons standpunt...?

Zijn we ons überhaupt wel bewust van wat we nu écht doen...? En past dat bij de waarden en de visie die we uitdragen...?

Hebben we een structuur gecreëerd die daarop aansluit of is het een kader dat 'over mensen heen leggen' en dat mensen vormt in plaats van ruimte geeft...?

Waar rekenen we mensen nu écht op af...?

Allemaal vragen waarin nog veel groeikansen voor ons besloten liggen.

Het derde punt is veel lastiger: Het punt van schadelijke invloeden en sommige risico's uitbannen en buitensluiten. Loslaten...

Als we Hageriaan willen zijn, dan moeten we soms ook dingen NIET meer doen. De échte risico's uitbannen, maar voor de rest loslaten en ruimte geven. Dat hoort ook bij ONT-wikkelen:

... de wikkels er af halen;

... de kern van ons werk vrijmaken door de ballast er om heen weg te snijden;

... zodat we ons écht kunnen richten op datgene waar het in de kern om gaat [wat had je daarover voor jezelf geformuleerd in de tweede alinea?]

Wat betekent dit nu allemaal? Hoe werkt dat dan, die wikkels er af halen?

Het mag duidelijke zijn dat je een proces als dit niet plant in een reorganisatienota. Dit is transformeren.

In de 'Dikke van Dale' lees ik als uitleg over transformeren: 'natuurlijke overgang van de ene naar de andere vorm'. Ook hier weer het woord 'natuurlijk', een bevestiging van het begin van dit betoog.

Transformeren lijkt misschien eng, spannend, groots, veelomvattend, onbestuurbaar of ver van mijn bed. Maar eigenlijk is het klein en simpel. Het begint bij jezelf. Door kleine stappen te zetten en daarmee groot effect te bereiken. Ik las laatst de spreuk: "Wees zelf de verandering die je binnen de Hagert wilt zien". Zo dichtbij en zo simpel kan het zijn! Door zelf dichterbij te zijn ervaren mensen (cliënten, verwanten, medewerkers, buitenstaanders) de betekenis ervan. Dat inspireert, maakt creativiteit en passie vrij, geeft betrokkenheid en verbinding.

Het belangrijkste middel om Hageriaan te worden en te zijn is het voeren van het gesprek met elkaar. Zowel

binnen als buiten de organisatie. Over wat je doet en waarom je het zo doet. Transformatie ontstaat door middel van het uitwisselen van ervaringen, door daar met elkaar over te praten, door te mogen reizen, door bevlogen te mogen zijn, door ruimte te geven om op eigen wijze de doelstellingen te behalen.

Maar ook door 'buiten de lijntjes te kleuren' als dat nodig is. Door dingen écht anders te gaan doen, dwars door bestaande werkwijzen, spelregels en (organisatie-)structuren heen. Maar altijd vanuit en ten behoeve van de gedeelde waarden.

En tenslotte: door te deconstrueren, het weghalen van niet zinvolle of belemmerende structuren. Er voor zorgen dat mensen zo min mogelijk belast worden met zaken die hen afhouden van hun wezenlijke taak. Het loslaten van een aantal 'controlemechanismen' en ruimte en vertrouwen geven om mensen zélf problemen op te laten lossen. Creatief vanuit vakmanschap en persoonlijke kwaliteiten. Dit kan in het begin een érg onrustig gevoel geven. Het gevoel geen controle meer te hebben. Er zullen dingen gebeuren die je zelf anders zou hebben gedaan. Maar als het vertrekt vanuit de gedeelde waarden kan dit niet écht mis meer gaan. Dan gaat het meestal verrassend goed. Kan het nieuwe wegen zichtbaar en toegankelijk maken. Kan het uitnodigen tot leren, groeien en daadwerkelijke ONT-wikkeling!

U begrijpt dat we vandaag meer gaan doen dan:

"als je doet wat je deed, dan krijg je wat had".

Voordat ik U een van onze gastsprekers ga aankondigen Enkele huishoudelijke mededelingen.

1. Kijk goed op U persoonlijk programma, hier vindt u alle tijden en aanwijzingen voor U programma van deze dag. Wij verzoeken u zich goed aan het geplande tijdsschema te houden. Vragen aan mensen van de organisatie Tabletalkvents te herkennen....

2. In 't Mozaïek mag niet gerookt worden doet U dit AUB buiten.
3. We gaan in 2 groepen de Hagert bezoeken. Om 11.00u en 13.20u staan hiervoor de bussen klaar.
4. Bezoekt U in de pauzes vooral ook even de stands van de organiserende organisaties. Zij geven graag aanvullende informatie.
5. Voor alle vragen kunt U ook bij mij of de medewerkers van Tabletalk terecht.

Hartelijk dank voor Uw aandacht en nu kunnen we echt aan de slag met onze eerste gastspreker van vandaag, Niemand minder dan Dhr. Jaap Peters, organisatieadviseur De Limes, auteur van Intensieve Menshouderij en mede grondlegger van het chaosplatvorm, een netwerk voor organisatieontwikkeling vanuit complexiteit en chaos.

Na afloop van zijn lezing hoop ik dat U enkele prangende vragen of opmerkingen aan hem zult voorleggen

Ik wens U een leerzaam en onderhoudend uurtje toe.

Dames en heren, Dhr Jaap Peters

10.00uu Jaap Peters